

Мо ба фарзандони часуру далери халкамон – хомиини Ватани маҳбубамон эътимоди комил дорем ва бо онҳо ифтихор мекунем.

Дар баробари ин, ба Хукумати мамлакат супориш дода мешавад, ки бо дарназардошти вазъи мураккаби ҷаҳони имрӯза ҷиҳати фароҳам овардани шароити мусоид барои зиндагиву хизмати низомии, мустақкам гардонидани асосҳои моддӣ ва техникӣ Қўшунҳои сарҳадӣ ва дигар ҷузъи тоҷикӣ Қувваҳои Мусаллаҳ, бунёди инфрасохтори муосири хифзи сарҳад, таъмин намудани сохтору мақомоти зикршуда бо кадрҳои баландиҳтисоси ҳарбӣ тадбирҳои зарурӣ андешад.

Мо диққати сохтору мақомоти давлатӣ ва аҳли ҷомеа мунтазам ба масъалаи пурзӯр намудани мубориза бо коррупсия ҷалб мекунем, зеро бо вучуди тадбирҳои дар ин самт андешидани Хукумат ҳанӯз ҳам ҳолатҳои содиршавии амалҳои коррупсионӣ кам нестанд.

Соли 2017 аз ҷониби баъзе хизматчиёни давлатӣ, кормандони мақомоти хифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низомӣ содиршавии ҷиноятҳои доирҳои ҳуқуқкоррусионӣ нисбат ба соли 2016 зиёд шудааст. Аз ҷумла, содир шудани ҷунин ҷиноятҳо аз ҷониби кормандони вазоратҳои маориф ва илм, тандурустӣ, меҳнат, муҳоҷират ва шугли аҳоли, Қўмитаи давлатии идораи замин ва геодезӣ, кумитаҳои андоз, кор бо ҷавонон ва варзиш, судҳо ва бонкҳо бештар ба қайд гирифта шудааст.

Содир намудани ҷиноятҳои коррупсионӣ дар мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ низ тамоюли зиёдшавӣ дошта, дар муқоиса ба соли 2016-ум 25 фоиз афзудааст.

Аз ин лиҳоз, ба роҳбарони вазорату идораҳо, бахусус, мақомоти хифзи ҳуқуқ, мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ ва худидоракунии шаҳраку деҳот зарур аст, ки интиҳоб ва ҷобачогузории кадрҳо танҳо тавассути озмун ба роҳ монда, барои тоза кардани сафи мақомот аз шахсони тасодуфӣ, риояи қатъии Кодекси одоби хизматчиӣ давлатӣ ва таъбиқи усулҳои муассири назорати дохилӣ чораҷӯӣ намоянд.

Масъалаи ҷиддӣ дигаре, ки бояд мавриди тавачҷуи доимӣ мо қарор дошта бошад, ин пешгирии омилҳои коррупсионӣ дар соҳаи истифодаи замин мебошад. Бо мақсади таъмини эҳтиёҷоти аҳоли дар давраи истиқлолият зиёда аз 130 ҳазор гектар, аз ҷумла 27 ҳазор гектар заминҳои қорами обӣ ба шаҳрвандон ҳамчун заминҳои наздиҳавлигӣ дода шудааст. Лекин ҳоло ҳам ҳолатҳои тақсими ғайриқонунӣ, хариду фурӯш ва худсарона ишғол намудани замин аз байн наарафтаанд. Танҳо дар давоми 10 соли охир қариб 1300 ҷинояти дорои хусусияти коррупсионӣ вобаста ба замин содир шудааст.

Бинобар ин, ба Прокуратураи генералӣ, Агентии назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия ва Қўмитаи давлатии идораи замин ва геодезӣ супориш дода мешавад, ки дар ҳамкорӣ бо дигар мақомоти давлатӣ ҷиҳати сари вақт ошкор ва пешгирии намудани ҳуқуқвайронкунонӣ оид ба замин, хусусан, ҷиноятҳои коррупсионӣ дар ин самт тадбирҳои қатъӣ андешанд.

Мухтарам аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагон!

Ҳамватанони азиз!
Тоҷикистони соҳибистиқлол ҳоло ба шарофати заҳмати халқи соҳибмаърифату тамаддунсозаш ба марҳалаи нави рушд ворид шудааст.

Сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ ва ваҳдату яқпорчагии мардуми шарафманди тоҷик имкон дод, ки мо маҷрои рушди иқтисодӣ миллиамонро ба қуллӣ тағйир диҳем, барномаҳои нави давлатиро қабул кунем, сохтори давлатдорамонро, ки асоси онро принсипи адолати иқтисодӣ ташкил медиҳад, тақвим бахшем, иқтидорҳои нави истеҳсолиро ба қор андозем, сокинони мамлакатро дар тамоми фасли сол бо нерӯи барқ таъмин кунем ва барои рушди минбаъдаи соҳаҳои ҳаётан муҳимми кишвар шароит ва заминаи мусоид фароҳам оварем.

Ин пешравӣҳо бо саъю кӯшиши ҳар як сокини мамлакат, аз ҷумла кишоварзону қорғарон, мутахассисону муҳандисон, омӯзгорону зиёниён, ҷомеаи шаҳрвандӣ ва роҳбарону масъулони тамоми сохторҳои давлатӣ ба даст омадаанд ва бори дигар аз иродаи қавӣ, заҳматпешагӣ ва ҳисси баланди ватандӯстона доштани қуллӣ шаҳрвандони Тоҷикистони муқаддасу маҳбубамон дарак медиҳанд. Вале меҳодам махсус таъкид намоям, ки бо вучуди ҳамаи дастоварду пешравӣҳо дар назди мову шумо ҳанӯз ҳам мушкилоту масъалаҳои зиёди ҳалталаб қарор доранд.

Вазиҳои муҳимтарини вакилони мардум, аъзои Хукумат, роҳбарони тамоми идораҳои муассисаҳо, вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо, ташкилоту муассисаҳо, қуллӣ хизматчиёни давлатӣ, ҷавонону бонувон, аҳли зиё ва умуман, ҳурду бузурги мамлакат аз он иборат аст, ки минбаъд низ саъю кӯшиши худро, дар навбати аввал, ба хотири хифзи сулҳу оромӣ, суботи сиёсӣ ва ваҳдати миллии дар кишвари азизамон сафарбар созанд.

Яъне мо вазиладорем, ки боз ҳам бештар заҳмат кашаида, ба иҷрои ҳадафҳои стратегии миллиамон – таъмини истиқлолияти энергетикӣ ва истифодаи самарабахши нерӯи барқ, аз бунбасти коммуникатсионӣ баровардан ва ба кишвари транзитӣ тақдир додани Тоҷикистон, хифзи амнияти озуқаворӣ ва дастрасии аҳолии мамлакат ба ғизои хушсифат ноил гардем, диёрамонро то гушаҳои дурдасттарини он боз ҳам ободу зебо гардонем, қорҳо-

наву қорғохҳои нав бунёд кунем, барои сокинон ҷойҳои қорӣ муҳайё намоем ва сатҳу сифати зиндагии халқамонро аз имрӯза дида, баланд бардорем. Зеро мардуми шарифи Тоҷикистон ҳуқуқи маънавии зиндагии шоиностаро доранд.

Танҳо бо сабуру таҳаммул, иродаи мустақкам, иттиҳоди сарҷамғӣ, саъю талоши ахлона, заҳмати содиқонаву софдилона, масъулияти баланд ва ташаббусҳои созанда мо метавонем ба ҳадафҳои дар наздамон қарордошта муваффақ шавем ва ҳамаи нақшаву барномаҳои қабулкардаамонро амалӣ намоем.

Чанд рӯз пеш Фармони Президенти Қўмхурии Тоҷикистонро доир ба тақдирӣ ҷашни 30 - солагии истиқлолияти давлатии Қўмхурии Тоҷикистон ба имзо расонида, ба Хукумат дастур додам, ки қарор ва нақшаи ҷорабинихоро вобаста ба ин санаи фарҳунда омода намояд.

Ба Хукумат ва мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатӣ супориш дода мешавад, ки ба таҳияи лоиҳаи қарори Хукумат ва нақшаи ҷорабиниҳо бо масъулияти том ва ҳисси баланди ватандӯстӣ муносибат карда, ба масъалаи бунёди иншооти маорифу тандурустӣ, фарҳанг ва дигар муассисаҳои иқтисодӣ, роҳҳо, қорғонаву қорғохҳои истеҳсоли, махсусан, ободу зебо гардонидани маҳалли зист, хиёбонҳо, гулгашту майдонҳо ва дигар қорҳои созандагӣ эътибори аввалиндараҷа диҳанд.

Дар баробари ин, барои тарғиби васеи моҳияти истиқлолият ва озодӣ, соҳибватанӣ соҳибдавлатӣ ва арзишҳои неки миллии тамоми зиёниён мамлакат, олимону донишмандон, ҷавонону занон, роҳбарони муассисаҳои илмиву фарҳангӣ, аз ҷумла Вазорати фарҳанг, Академияи илмҳо, Қўмитаи телевизион ва радио саҳм гирифта, ин арзишҳои муқаддаси миллиро ба таври васеъ инъикос кунанд, дар тафаккур ва андешаи ҳар як сокини кишвар, бахусус, наврасону ҷавонони мамлакат мазмун ва моҳияти соҳибистиқлоливу озодиро ҳарчи бештар ҷой намоянд.

Ман ба қудрати созандаи халқи азизам итминони комил дорам ва дилпурона изҳор менамоям, ки мо бо заҳмату фаъолияти ахлонаи худ дар ояндаи наздик мушкилотеро, ки дар ҳаёти ҷомеа ва давлатамон вучуд доранд, бартараф мекунем ва барои мардумамон шароити зиндагии боз ҳам бехтару сазовор муҳайё месозем.

Ба ҳар яки шумо - вакилони халқ, ҳозирини гиромӣ ва қуллӣ мардуми шарифи Тоҷикистон саломативу сарбаландӣ, иқболи нек, хонаи обод ва барори қор орзу менамоям!
Ҳамеша сарфарозу сарбаланд бошед, ҳамватанони азиз!

НУРАФШОН

ШАНБЕ 23-декабри соли 2017 №12 (36)

Наширияи Дошишқадаи энергетикӣи Тоҷикистон

ПАЁМИ

Президенти Қўмхурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Қўмхурии Тоҷикистон, 22 декабри соли 2017, шаҳри Душанбе

Муҳтарам аъзои Маҷлиси миллӣ ва вакилони Маҷлиси намояндагон! Ҳамватанони азиз!

Қўмхурии Тоҷикистон, бо вучуди тағйирёбии вазъи сиёсӣ-иқтисодӣ ва амниятии ҷаҳон, дар роҳи пешрафти бемайлони таъсиргузор мебошанд. Идомаи минбаъдаи ин ҳолат метавонад боиси амик гардидани таҳдиду хатарҳои сиёсӣ-иқтисодӣ, амниятии ва башариву фарҳангӣ дар минтақаҳои гуногуни олам гардад. Дар марҳалаи кунунӣ кишвари мо бо мақсади воқуниши саривактӣ ба таҳдиду хатарҳои ҷаҳонӣ дар раванди ташаккули иқтисодӣ муносиби дохилӣ ва хоричӣ тадбирҳои муассир меандешад. Дар ин раванд, барои Қўмхурии Тоҷикистон ҳамгирони бештар бо ҷомеаи ҷаҳонӣ ҳамчун айёми душвору пуртағоз эътироф гардид. Дар ин давра зиёда аз сад давлати дунё мавриди ҳамлаҳои ғайринсонии террористон ва ифротгароён қарор гирифт.

Воқеият ҷунин аст, ки ҷуғрофияи нооромии торафт доман паҳн намуда, таҳдиду хатарҳои глобалӣ имрӯз ба асосҳои бунёди тартибу низомии ҷаҳонӣ ва усулҳои муносиботи байналмилалӣ таъсиргузор мебошанд. Идомаи минбаъдаи ин ҳолат метавонад боиси амик гардидани таҳдиду хатарҳои сиёсӣ-иқтисодӣ, амниятии ва башариву фарҳангӣ дар минтақаҳои гуногуни олам гардад.

Дар марҳалаи кунунӣ кишвари мо бо мақсади воқуниши саривактӣ ба таҳдиду хатарҳои ҷаҳонӣ дар раванди ташаккули иқтисодӣ муносиби дохилӣ ва хоричӣ тадбирҳои муассир меандешад. Дар ин раванд, барои Қўмхурии Тоҷикистон ҳамгирони бештар бо ҷомеаи ҷаҳонӣ ҳамчун айёми душвору пуртағоз эътироф гардид. Дар ин давра зиёда аз сад давлати дунё мавриди ҳамлаҳои ғайринсонии террористон ва ифротгароён қарор гирифт.

одиллона, бидуни ҷангу низоъ, густанриши ҳамқориву шарикӣи баробар ва судманди ҳамаи кишварҳои олам, таъмини амнияти ҷаҳониву минтақавӣ бо роҳи созишу муқоламаи созанда бар асоси Ойинномаи Созмони Милали Муттаҳид мебошем.

Бо дарназардошти воқеияти кунунӣ ва бо мақсади таъмини амнияти устувор ҷиҳати пешгирии аз хатарҳои афзоюндаи терроризму ифротгароӣ ва дигар таҳдидҳои замони муосир мо омодаем ҳамқорҳои густурдаро бо созмонҳои байналмилалӣ минтақавӣ

ва кишварҳои шарик таквият бахшем.

Бо ин мақсад дар ҳамқорӣ бо Созмони Милали Муттаҳид, Иттиҳоди Аврупо, Созмони Амният ва Ҳамқорӣ дар Аврупо ва дигар шарикони рушд моҳи майи соли 2018 дар Душанбе баргузори Конфронси байналмилалӣ сатҳи баланд дар мавзӯи муборизаи муштарак бо терроризму ифротгароӣ ва тундгароии хушунатомез ба нақша гирифта шудааст.

Таҳлили вазъи имрӯзаи ҷомеаи ҷаҳонӣ ва тамоюлҳои муносибатҳои байналмилалӣ дурӯстии роҳи интиҳобкардаи моро бар асоси таъбиқи маффиатҳои миллии кишвар собит месозад.

Сиёсати «дарҳои қушода» чун меҳвари аслии муносибатҳои мо бо ҷаҳон муосир воқеӣ, дуруст ва судовар будани худро нишон дод.

Идома дар саҳ. 2

<p>НУРАФШОН Мухаррири масъул: Абдуллоев БАХТИЁР ----- ----- Абдуллоев БАХТИЁР</p>	<p>Наширияи Дошишқадаи энергетикӣи Тоҷикистон ----- ----- Web: www.det.tj -тел: 905551718</p>	<p>ҲАЙАТИ МУШОВАРА: Назарзода Хайрулло Кибриё Мирзоева Зарина Шарифова</p>	<p>Ба хотири гуногунандеи матолибе низ нашр мешавад, ки рӯнома зимнан метавонад бо муаллифони ҳамакида набошад ва масъулияти онро ба душ нагирад.</p>	<p>Рӯнома моҳе як маротиба дар Маркази инноватсионӣ ва парки технологияи Дошишқадаи энергетикӣи Тоҷикистон нашр мешавад. Нишонии мо: валоити Хатлон ноҳияи Бохтар</p>
--	---	---	---	---

ПАЁМИ

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пеишвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, 22 декабри соли 2017, шаҳри Душанбе

Идома аз саҳ.1

Ин сиёсат доираи шарикони Тоҷикистонро афзоиш бахшида, барои таъмин намудани иштироки густурдаи кишварамон дар фаъолияти созмонҳои байналмилалӣ ва минтақавӣ заминаи мусоид фароҳам овард. Мо ин сиёсатро идома медиҳем ва дар ҳамаи таҳкими ҳамкориҳо бо ҳаммаи кишварҳои ҷаҳон минбаъд низ чораҳои зарурӣ меандешем.

Дар ин раванд, ҳимояи манфиатҳои иқтисодиву иҷтимоӣ ва амнияти Тоҷикистон, ҷалби сармояи хориҷӣ чӣ қадар татбиқи лоиҳаҳои бузурги инфрасохторӣ, эҷоди шароити мусоиди берунӣ барои рушди устувори кишвар ва таъмини беҳатари он муҳим арзёбӣ мегардад.

Барои расидан ба ин ҳадафҳо ва ҳалли масоили вобаста ба об кишварӣ мо дар арсаи байналмилалӣ ва минтақавӣ чандин ташаббусҳои созандаро пешниҳод кард.

Дар натиҷа, тибқи арзёбиҳои байналмилалӣ, Тоҷикистон тайи ду даҳсолаи гузашта ташаббусҳои ҷаҳонии ҳалли масоили глобалӣ дар соҳаи об эътироф гардид. Мо татбиқи пайгиронаи дипломатияи ҳамкорӣ дар соҳаи обро василаи воқеии ҳалли мушкилот дар ин самт медонем ва дар даҳсолаи оянда низ иҷрои ин нақши пешбарро идома хоҳем дод.

Соли 2018 дар айёми таҷлили ҷашни Наврӯзи байналмилалӣ ва Рӯзи ҷаҳонии об - 22 март раванди татбиқи ташаббуси нави глобалии мо - Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об барои рушди устувор, 2018-2028» расман оғоз мегардад. Вобаста ба ин, дар мамолҳои гуногуни ҷаҳон, аз ҷумла кишварӣ мо чорабиниҳои муҳим баргузор мешаванд.

Ҷумҳурии Тоҷикистон дар зами истиқлолияти худ ҳамкориҳои густурдаи минтақавиро воситаи муҳимтарини ҳалли масъалаҳои иқтисодиву тичоратӣ, иҷтимоӣ, экологӣ ва таъмини амнияти субот дар Осиёи Марказӣ дониста, ҷонибдори таҳкими муносибатҳои байниҳамдигарии мардумони минтақа бар пояи дӯстӣ ва ҳусни эътиқод мешавад.

Умумияти ҳадафу вазиғаҳое, ки дар назди давлатҳои мо қарор доранд, зарурати дар минтақа муҳайё

намудани фазои мусоиди рафтумодани озоди одамон, интиқоли бемамониати молу сармоя ва захираҳои меҳнатиро тақозо менамояд. Бо таъя ба ин усул мо метавонем ҳамкориҳои муносиб дар соҳаи амният низ густариш бахшида, якҷо бар зидди таҳдиду хатарҳои глобалии муосир дар минтақа муқовимат ва истодагарӣ намоем. Итминон дорем, ки ҳамгироии созандаи минтақавӣ ба манфиати ҳамаи давлату халқҳои Осиёи Марказӣ мебошад.

Дар сиёсати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳким ва густариши муносибатҳои бо кишварҳои аъзои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил мавқеи стратегӣ ва моҳияти хос дорад.

Тоҷикистон раёсати Иттиҳоди Давлатҳои Мустақилро дар соли 2018 ба дӯш гирифтааст.

Мулоқоти сарони давлатҳо ва ҳукуматҳои кишварҳои аъзо соли оянда дар Тоҷикистон аз муҳимтарин чорабиниҳои раёсати мо арзёбӣ мегардад.

Дар мамлақати мо, ҳамчунин, Конфронси байналмилалӣ сатҳи баланд оид ба татбиқи Даҳсолаи байналмилалӣ амал «Об барои рушди устувор, 2018-2028» ва ҷаласаи сарони ҳукуматҳои кишварҳои аъзои Созмони Ҷамқорӣи Шанхай баргузор мегардад, ки мақоми муҳим хоҳанд дошт.

Муносибатҳои Тоҷикистон бо давлатҳои калидӣ ва дигар кишварҳои Осиёи Хусусияти шарикӣ пайдо карда истодаанд, ки далели равшани ҳадафҳои созандаи мо мебошанд.

Мо минбаъд низ ҳамкориҳоро дар ҷунин рӯҳияи созанда бо ҳаммаи кишварҳои Осиёи Идома хоҳем дод.

Мо ҷунин мешуморем, ки кумак ба эҳёи иқтисодӣ ва рушди иҷтимоии Афғонистон беҳтарин роҳи истиқрори сулҳу субот дар ин кишвар ва таъмини амният дар минтақа мебошад.

Аз ин рӯ, аз ҷомеаи ҷаҳонӣ даъват ба амал меорем, ки ҷиҳати дастгирии рушди иҷтимоиву иқтисодӣ ва беҳтар намудани вазъи амниятии ин кишвар кумакҳои амалии худро афзоиш диҳанд.

Тоҷикистон кӯшиш менамояд, ки ҳамкориҳои беғаразонаро бо Ҷумҳурии кишварӣ ҳамсоя дар ҳамаи ин соҳаҳо тақвият бахшад.

Ҷамқорӣ бо кишварҳои Аврупо ва Амрико дар сиёсати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон мақоми хосса дорад.

Мо ҷонибдори рушди минбаъдаи равобити Тоҷикистон бо ин гурӯҳи кишварҳо, ки шарикони муҳими байналмилалӣ мо маҳсуб мешаванд, дар асоси усулҳои ҳусни тафохум, эҳтироми яқдигар ва барои ҷонибҳо судманд мебошем.

Дар баробари ин, кишварӣ мо бо мақсади фаъол гардидаи муносибат ва ҳамкориҳо бо кишварҳои ҷануби Африқо ва Амрикои Лотинӣ тадбирҳо меандешад.

Таҳаввулотӣ босуръати геоиқтисодии замиони муосир боиси афзоиши аҳамияти дипломатияи иқтисодӣ гардидаанд.

Аз ин рӯ, истифодаи муассир ва самараноки василаҳои дипломатияи иқтисодӣ ҷиҳати расидан ба ҳадафҳои милливу давлатӣ яке аз самтҳои афзалиятноки сиёсати хориҷии Тоҷикистон маҳсуб мебад.

Густариши ҳамкориҳои иқтисодӣ бо шарикони минтақавӣ ва ҷаҳонӣ, сохторҳои байналмилалӣ ва минтақавии муносибати бунёддор маркази таваҷҷуҳи Ҷумҳурии кишвар ва ниҳодҳои дахлдори он бошад.

Ҷумҳурии мамлақат бояд дар татбиқи уҳдадорҳои Тоҷикистон дар ҷаҳорҷӯби созмонҳои байналмилалӣ минтақавӣ ва ҷалби беҳтари ин созмонҳо ба иҷрои барномаҳо ва лоиҳаҳои муҳими кишвар, аз ҷумла Стратегияи миллии рушд барои давраи то соли 2030 чораҳои заруриро роҳандозӣ намояд.

Зарур аст, ки дар самти пешбурди ҳамкориҳои минбаъда бо мамлақатҳои хориҷӣ вазорату идораҳо фаъолияти худро ҷиҳати ҷиҳзи мановеи миллии кишвар, ҷалби сармояи хориҷӣ, аз ҷумла сармояи мустақим ва технологияҳои нав харчи пурсамар роҳандозӣ намоянд.

Дар марҳалаи кунунӣ бояд ба фаъолияти давлатӣ мо дар самти густариши ҳамкориҳои башариву фарҳангӣ бо мамлақатҳои дунё боз ҳам вусъат бахшида шавад.

Миллати тоҷик соҳиби ойину суннатҳои бостонӣ ва фарҳанги қадима буда, дар тамаддуни ҷаҳонӣ саҳми сазовор гузоштааст. Суннату ойинҳои нек ва ҷашнҳои миллии мо, мисли Наврӯз, Мехргон ва Сада дар ғули таърих барои тарғиби ахлоқу маънавиёти созанда хизмат кардаанд.

Идома дар саҳ.3

Имсол варзишгарони тоҷик дар бисёр мусобиқаҳои минтақавӣ ва ҷаҳонӣ иштирок карда, шаъну шарафи Ватани азизамонро баланд бардоштанд, ки ин дастовардҳои онҳо тухфаи сазовор ба Соли ҷавонон мебошад.

Ҷарҷандки даршахроноҳияҳои мамлақат аз соли 2011 то 2016-ум беш аз 1400 иншооти варзишии нав бунёд гардида, қариб 1100 иншоот таъмиру таҷдид шудааст, вале мо бояд дар оянда низ ба бунёди майдонҳо, иншооту толорҳои варзишӣ ва рушди минбаъдаи инфрасохтори соҳаи варзиш диққати ҷиддӣ диҳем.

Имсол танҳо дар шаҳри Душанбе 75 майдону марказҳои хурду бузурги варзишӣ бунёд гардида, дар аксарии гулгаштҳо ва боғҳои фароғату истироҳат ҷойҳои алоҳидаи машқу тамрин сохта шуданд, ки ин ҳама ба оммавиғардонии варзиш ва ташвиқи тарзи ҳаёти солим дар байни наврасонӣ ҷавонон мусоидат менамояд.

Роҳбарияти шаҳри Душанбе, иловатан, тасмим гирифтааст, ки соли 2018 дар пойтахти мамлақат барои наврасонӣ ҷавонон боз 90 майдонҳои варзишӣ ва гулгаштҳои нав сохта, то ҷашни истиқлолият ба истифода супорад.

Дар доираи ин ташаббус ба роҳбарони Вилояти Мухтори Кӯҳистони Бадахшон, вилоятҳои Сугду Хатлон ва раисони шаҳру ноҳияҳои тобеи ҷумҳурий супориш дода мешавад, ки нақшаи чорабиниҳо таҳия карда, то ҷашни 30 - солагии истиқлолият ҳамаи имкониятҳоро ба оммавиғардонии варзиш, ташвиқи тарзи ҳаёти солим ва рушди варзиш сафарбар созанд.

Зарур аст, ки дар маркази вилоятҳо, шаҳру ноҳияҳо, шаҳраку дехот, маҳалҳои аҳолинишину дехаҳо якҷо бо соҳибкорону тоҷирон ва дигар шахсон саҳаватпеша бунёди боғу гулгаштҳо, марказҳои истироҳату фароғат, майдону толорҳои

варзишӣ ва дигар қорҳои ободонӣ дастҷамъона идома дода шаванд.

Ҳозирини гиромӣ!

Кишварӣ мо роҳи эъморӣ ҷомеаи ҳуқуқбунёдро интиҳоб намудааст, ки яке аз ғояҳои асосии он таъмини волиоятӣ қонун ва ҳифзи ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд мебошад. Принсипи мазкур тақозо менамояд, ки муносибатҳои ҷамъиятӣ дар ҳамаи соҳаҳо таваҷҷути қонунҷое танзим шаванд, ки ҷавобгӯии меъёрҳои ахлоқ ва адолату инсондӯстӣ бошанд.

Яке аз иқдомоти муҳим дар ин самт якҷо бо Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи танзими анъана ва ҷашну маросим дар Ҷумҳурии Тоҷикистон» ворид намудани тағйиру илова ба шаш қонун ва санадҳои меъёрии ҳуқуқӣ мебошад, ки аз ҷониби сокинони мамлақат дастгирӣ ёфт.

Мусаллам аст, ки фароҳам овардани фазои ҳуқуқӣ дар ҷомеаи вазиғаи аввалиндарачаи давлати ҳуқуқбунёд мебошад.

Барои амалӣ намудани ин ҳадаф, пеш аз ҳама, ҳифзи амният ва тартиботи ҳуқуқӣ зарур аст. Зеро амният ва субот заминаи асосии рушди давлат ба ҳисоб меравад.

Аз ин ҷост, ки ҳоло таъмини амният дар ҷомеаи ҷаҳонӣ дар сарҳати масъалаҳои мурабмирузқарордорад. Дар соле, ки сипарӣ шуда истодааст, мо шохиди содир шудани амалҳои мудҳиши террористӣ дар Осиёву Африқо ва Аврупои Амрико гардидем ва қариб рӯзе нест, ки сокинони ин ё он гӯшаи ҷаҳон қурбони ҷиноятҳои террористӣ нагарданд.

Бо вучуди ҷунин вазъ, дар арсаи байналмилалӣ то ҳол таърифи ягонаи мафҳумҳои «терроризм» ва «террорист» вучуд надорад, ки ин ҳолат ба истифодаи меъёрҳои дуго-

на ва духӯрагиву гуноғунфаҳмиҳо мусоидат карда истодааст.

Мо бояд ҳамеша дар назар дошта бошем, ки терроризм ва террористро ба худӣ ва бегона, ашаддӣ ва ислоҳгаро ё хубу бад ҷудо кардан мумкин нест. Баръакс, тавре ки ман борҳо таъкид намуда будам, террорист ватан, дин, мазҳаб ва миллат надорад.

Зухуроти терроризм ба суботу амнияти қураи замин ҳавфу хатари бениҳоят зиёд дорад. Хатарҳои замиони муосир, вазъият дар Ховари Миёна, баҳусус, вазъи Афғонистони ҳамсоя моро водор месозанд, ки ба масъалаи таъмини амният диққати аввалиндарача диҳем. Баҳусус, дар қаламрави Афғонистон пайдо шудани террористони ба ном «Давлати исломӣ», ки баъзе шаҳрвандони кишварҳои аъзои Иттиҳоди Давлатҳои Мустақил низ ба он шомиланд, вазъро боз ҳам ноором намуда, боиси ташвиши давлатҳои ҳамсоя гардидааст.

Тоҷикистон, ки бо Афғонистон сарҳади ғулӯи дорад, ба ин масъала бетафовут буда наметавонад. Вазъи имрӯзаи сарҳад бо Афғонистон низ моро водор менамояд, ки ба ин масъала таваҷҷуҳи бештар зоҳир намоем.

Мушкилоти дигарӣ бо вазъи Афғонистон алоқаманд муомилоти ғайриқонунӣ маводи муҳаддир мебошад. Ба ҳама маълум аст, ки муомилоти ғайриқонунӣ маводи муҳаддир яке аз сарчашмаҳои маблағгузори терроризми байналмилалӣ ва нооромии дар ҷаҳон ба шумор меравад.

Тибқи маълумоти расмӣ Созмони Миллали Муттаҳид имсол майдони кишти ин зироатҳо 63 ғоиз зиёд шуда, то ба 328 ҳазор гектар расидааст ва дар назар аст, ки истехсоли маводи муҳаддир нух ҳазор тоннаро дар муодили афюн ташқил хоҳад кард ва кӯшиши интиқоли қисми муайяни ин мавод тавассути кишварӣ мо низ сурат хоҳад гирифт.

Аз соли 1994 инҷониб аз тарафи мақомоти ҳифзи ҳуқуқ ва сохторҳои низомии кишвар беш аз 121 тонна маводи нашъаовар, аз ҷумла зиёда аз 34 тонна героин мусодира карда шудааст, ки ин миқдор мавод метавонист қариб 53 миллион нафарро гирифтори бемории нашъамандӣ ва ҳаминқадароилаҳоро ба дахлгардонад. Бо вучуди ин, зарур аст, ки мубориза бар зидди маводи муҳаддир аз ҷониби Агентии назорати маводи нашъаовар ва дигар сохтору мақомот боз ҳам пурзӯр гардида, дар ин самт тадбирҳои иловагӣ андешида шаванд.

Дар шароити мураккабу печидани ҷаҳони муосир хизматчиёни ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳ ва қорамдонӣ мақомоти ҳифзи ҳуқуқ вазиғадоранд, ки барои ҳимояи марзу буми давлати соҳибистиклоламон, ҳифзи суботи сиёсӣ ва қонунияту тартиботи ҳуқуқӣ доим омода бошанд.

ПАЁМИ

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, 22 декабри соли 2017, шаҳри Душанбе

Дар соҳаи тандурустӣ ва хифзи иҷтимоии аҳоли ислоҳот бомаром идома ёфта, дар натиҷаи мунтазам афзудани маблағгузорӣ дар ду соли охир садҳо муассисаҳои нави тандурустӣ, ки дорои таҷҳизоти замонавии тиббӣ мебошанд, мавриди истифода қарор гирифта, сатҳи сифати хизматрасонии тиббӣ ба аҳоли бехтар шуда истодааст.

Бо вучуди пешравихо, бояд гуфт, ки дар соҳа ҳоло ҳам як силсила мушкилоте боқӣ мондаанд, ки ислоҳи саривактӣ меҳоянд.

Тоҷикистони мо дорои неъматҳои бебаҳои табиӣ - обҳои табобативу гиёҳҳои шифобахш буда, мухит ва табиати кишварамон барои рушди соҳаи дорусозӣ ва бунёди истироҳатгоҳҳо дар мавзеи обҳои шифобахш бисёр мувофиқ мебошад. Вале истифода аз ин имконот ва ташкили инфрасохтори муосири табобативу солимгардонӣ ҳанӯз қонеъкунанда нест.

Дар Паёми соли гузашта доир ба масъалаи пастсифат будани маводи доруворӣ ва пеш нарафтани саноати дорусозӣ изхори нигаронӣ қарда будам. Вале вазият дар ин самт то ба ҳол бехтар нагардидааст.

Ҳоло дар мамлакат 32 қорхонаи хурди соҳа фаъолият дорад, вале онҳо ҳамагӣ 240 номгӯи маводи доруворӣ ва тиббино истеҳсол мекунад. Яъне нарасидани доруворӣ, пастсифат будани аксари онҳо ва рушд накардани саноати дорусозӣ дар мамлакат ба яке аз масъалаҳои ташвишовар табдил ёфтааст.

Ҳол он ки дар кишвари мо зиёда аз 3500 нави гиёҳҳои шифобахш ва садҳо сарчашмаи обҳои гарми табобатӣ мавҷуданд.

Бо мақсади бехтар намудани вазъи пешниҳод менамоем, ки аз соли 2018 воридоти технологияҳои навтарин барои қорхонаҳои дорусозӣ ва таҷҳизоти ҳозиразамони ташхису табобат аз андоз аз арзиши иловашуда ва боҷи гумрукӣ озод қарда шавад.

Мо ба раванди солимгардонии маъёбон, дастгирии иҷтимоии табақаҳои осебпазири аҳоли, аз ҷумла кӯдакони ятиму бесаробонмонда, оилаҳои камбизоат ва дастрасии онҳо ба хизматрасонии тиббӣ иҷтимоӣ таваҷҷуҳи хос зоҳир намуда, дар ин самт ҳамаи тadbирҳои саривактиро амалӣ қарда истодаем.

Масалан, маблағгузории хона - интернатҳои ятимон, маъёбон ва пиронсолон дар як сол ба як бошанда 21 ҳазор сомонӣ ва хонаи кӯдакон ба як кӯдак 15 ҳазор сомонӣ рост меояд, ки нисбат ба соли 2010 мутаносибан чор ва дуҷумм баробар зиёд мебошад.

Барои мактаб-интернатҳои низомӣ маорифи кишвар бошад, ба як хонанда дар як сол аз бучети давлат ба ҳисоби миёна 7500 сомонӣ маблағ сарф қарда мешавад, ки афзоиши он дар ҳафт соли охир беш аз се баробарро ташкил медиҳад.

Вале масъалаҳои вобаста ба тайёр кардани кадрҳои соҳаи хифзи иҷтимоӣ, қорӣ намудани шаклҳои инноватсионии қори иҷтимоӣ ва таъмини муҳити дастрас барои маъёбон бехбудиро тақозо доранд.

Аз ин рӯ, ба вазоратҳои тандурустӣ ва хифзи иҷтимоии аҳоли, меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли, маориф ва илм супориш дода мешавад, ки оид ба ҳалли мушкилоти мавҷуда чораҳои зарурӣ андешида, камбудҳои ҷойдоштаро ислоҳ намоянд.

Ҳукумати кишвар ба масъалаи шуғл ва таъсиси ҷойҳои нави қорӣ диққати махсус дода, дар ин самт якҷанд барномаҳои давлатиро амалӣ намуда истодааст.

Соли 2017-ум 135 ҳазор ҷойи қори доимӣ, муваққатӣ ва мавсимӣ ташкил шудааст, ки ин мушкилоти нарасидани ҷойҳои қориро дар мамлакат ҳал қарда наметавонад.

Аз ин рӯ, мо бояд дар ҳамқорӣ бо соҳибқорони ватанӣ ва тавасути ҳарчи бештар ҷалб намудани сармояи дохиливу хориҷӣ, аз ҷумла сармояи мустақим сохтмони қорхонаҳои хурду миёна ва азхудкунии заминҳои навро, ки омилҳои муҳайё кардани ҷойҳои қори нав мебошанд, ҷиддӣ ба роҳ монем.

Вобаста ба ин, Ҳукумат вазифадор аст, ки ҷиҳати таъсиси додани қорхонаҳои хурду миёна тadbирҳои бетаъхир андешида ва дар давоми соли 2018-ум 110 ҳазор ҷойи қори доимӣ, бахусус, барои занону ҷавонон таъсис диҳад.

Вазоратҳои меҳнат, муҳоҷират ва шуғли аҳоли, саноат ва технологияҳои нав, маориф ва илм, кумитаҳои қор бо ҷавонон ва варзиш, занон ва оила, рушди сайёҳӣ, мақомоти иҷроияи ҳокимияти дав

латии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳоро зарур аст, ки масъалаи шуғли аъзои ҳар як оилаи кишварро таҳлил қарда, ҷалби онҳоро ба соҳаи кишоварзӣ, қорҳои хонагӣ, қосибӣ, хунарҳои мардумӣ, инчунин, қорҳои мавсимӣ ва хизматрасонӣ таъмин созанд.

Дар баробари ин, қосбомузии қалонсолонро ба роҳ монда, дар заминаи муассисаҳои таҳсилоти умумӣ, ибтидоӣ, миёна ва олии қосбӣ марказҳои қосбомузӣ ташкил қарда шаванд.

Бо дарназардошти саҳми соҳаи ҷавонон дар мамлакат мо соли 2017 - ро Соли ҷавонон эълон намудем.

Ин иқдом дар татбиқи сиёсати давлатӣ оид ба дастгирии ҷавонон нақши назаррас бозид.

Ташаббуси мазкур, инчунин, барои боло рафтани ҳисси ватандӯстӣ, ташаккули тафаккури ҷавонон оид ба масъалаҳои ифтихори миллий ва ҳудоғоҳиву худшиносӣ тақони ҷиддӣ бахшид.

Боиси қаноатмандист, ки ҷавонони бонангу номус ва боиродаи мо ҳамчун нерӯи созанда дар маърақаҳои муҳимми давлативу ҷамъиятӣ фаъолон иштирок қарда, дар қорҳои ободонӣ ва бунёдқорӣ ҳиссаи сазовор гузашта истодаанд.

Дар ин раванд, зарур аст, ки минбаъд ҳуди ҷавонон ташаббусқори амалҳои созанда бошанд, дастовардҳои илмиву эҷодии хурдо сари вақт муаррифӣ созанд, ба муқобили зухуроти номатлуб мубориза баранд, зираки сиёсиро аз даст навода, дар хифзи амнияти ҷомеа ва давлат омода бошанд, таъриху фарҳанги халқамонро гиромӣ доранд ва барои ободиву пешрафти минбаъдаи Ватани маҳбубамон саъю кӯшиш намоянд.

Ғамхорӣи Ҳукумат нисбат ба ҷавонон танҳо бо Соли ҷавонон маҳдуд намешавад. Баръакс, ҳалли масъалаҳои вобаста ба наврасону ҷавонон минбаъд низ самти муҳимтарини фаъолияти мо хоҳад буд.

Мо бояд ба оммаи ватандӯстони варзиш, табиғи тарзи ҳаёти солим ва рушди бемайлони варзиш дар мамлакат таваҷҷуҳи бештар зоҳир намоем.

Варзиш ҳамчун қосиди сулҳ воситаи бехтарини муаррифӣи давлату миллат дар арсаи байналмилалӣ ба шумор меравад.

ПАЁМИ

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, 22 декабри соли 2017, шаҳри Душанбе

Аз ин рӯ, зарур аст, ки дастовардҳои маънавию моддии мардуми шарифи мо ба феҳристи умумиҷаҳонии ЮНЕСКО ворид қарданд ва нақши тамаддунсози миллати тоҷикро минбаъд низ боло баранд.

Ба ин хотир, Вазорати қорҳои хориҷӣ вазифадор аст, ки ҷиҳати пешбурди самарабахши ҳадафу вазифаҳои сиёсати хориҷӣ ва гузариши робитаҳои бисёрсамта бо кишварҳо ва созмонҳои байналмилалӣ муносибатҳои минтақавӣ ҳарчи бештар талош намояд.

Ҳамватанони азиз!

Ҳозирини муҳтарам!

Ҳукумати мамлакат ҳамаи захираву имкониятҳои барои таҷдиду бунёди инфрасохтори иқтисодиву иҷтимоӣ, ворид намудани технологияҳои ҳозиразамон, ҳалли масъалаҳои вобаста ба соҳаҳои обу энергетика, махсусан, истифодаи манбаъҳои энергияи барқароршаванда ва татбиқи “иқтисодиёти сабз”, фароҳам овардани фазои мусоид барои сармоягузориву соҳибқорӣ, рушди бахши хусусӣ ва таъмини волеияти қонун сафарбар қардааст.

Мо бояд минбаъд низ доир ба хифзи манфиатҳои иқтисодии кишвар, истифодаи самаранокуюқилонаи имконияту захираҳои мавҷуда ва дарёфти сарчашмаҳои нави рушди иқтисодӣ, баланд бардоштани қобилияти рақобати истеҳсолоти ватанӣ ва татбиқи технологияҳои инноватсионӣ кӯшиш намоем. Бо ин мақсад дар кишвар заминаҳои мусоид муҳайё қардида, стратегияву барномаҳои давлатӣ амалӣ шуда истодаанд.

Таби ду соли охир татбиқи “Стратегияи миллии рушди Ҷумҳурии

Тоҷикистон барои давраи то соли 2030” амалӣ қардида, тadbирҳои афзалиятноки давраи аввали он ба “Барномаи миёнамуҳлати рушди Ҷумҳурии Тоҷикистон барои солҳои 2016-2020” ворид шудаанд ва нишондиҳандаҳои маҷмуии рушди иқтисодӣ асосан иҷро қардида истодаанд.

Барои расидан ба ҳадафҳои пешбинишуда дар ин давра аз ҳисоби бучети давлатӣ зиёда аз 36 миллиард сомонӣ ҷудо қардида, дар солҳои 2018-2020 ба ин мақсад равона сохтани қариб 70 миллиард сомонӣ ба нақша гирифта шудааст.

Дар Паёми соли гузашта дастовардҳои Тоҷикистонро дар давраи бисту панҷ соли истиқлолияти давлатӣ муфассал баён қарда будам. Ҳоло мехоҳам таваҷҷуҳи шуморо ба дастоварду камбудҳои ҷойдошта ва вазифаҳои барои соли оянда ҷалб намоям.

Соли қорӣ нишондиҳандаҳои макроиқтисодии кишвар дар сатҳи устувор нигоҳ дошта шуда, суръати рушди воқеии иқтисодиёт ба 7 фоиз ва ҳаҷми маҷмуии маҳсулоти дохилӣ ба 60 миллиард сомонӣ баробар қардид.

Тибқи дурнамо дар се соли минбаъда ҳаҷми маҷмуии маҳсулоти дохилӣ зиёда аз 30 фоиз афзоиш ёфта, то ба 82 миллиард сомонӣ расонида мешавад.

Вобаста ба ин, Ҳукумати мамлакатро зарур аст, ки натиҷаи ду соли татбиқи барномаро ҳамагарафа таҳлил қарда, минбаъд ҳамаи имкониятҳои мавҷударо барои сифатнок амалӣ қардонидани он сафарбар намояд.

Ҳамзамон бо ин, самаранокӣ ва қобилияти рақобати ҳамаи иқтидорҳоро ба таври назаррас баланд бардошта, ислоҳоти соҳаҳои иқтисоди миллиро идома диҳад.

Дар соли 2017 маҷмуии маҳсулоти дохилӣ ба ҳар нафар аҳоли нисбат ба соли гузашта 12 фоиз ва дар муқоиса бо нишондиҳандаи пешбинишудаи барномавӣ 8 фоиз зиёд қардида, даромади пулии аҳоли 10 фоиз афзоиш ёфт.

Рушди соҳаҳои иқтисодиёти миллий, аз ҷумла саноат 21,5 фоиз, кишоварзӣ 7,2, маблағгузорӣ ба сармояи асосӣ беш аз 6, савдои ҷаҳона 6,6 ва хизматрасонии пулакӣ 1,8 фоиз таъмин қардида, таваррум дар сатҳи 6,3 фоиз нигоҳ дошта шуд.

Қисми даромади бучети давлатӣ, дар маҷмӯъ, иҷро шуда, ҳаҷми бучети соли 2018 ба маблағи 21,3 миллиард сомонӣ ва назар ба соли 2017-ум 7,3 фоиз зиёд муайян қардид.

Ҳарчанд ки дар 11 моҳи соли 2017 содирот нисбат ба ҳаҷми давраи соли гузашта 35,4 фоиз афзоиш ёфта, воридот 10 фоиз кам шудааст, вале ин нишондиҳанда моро қонеъ қарда наметавонад, зеро ҳоло ҳам қисми зиёди маҳсулот бе қорқарди ниҳой содирот қарда мешавад. Бинобар ин, ба масъалаҳои тақвияти рушди содирот, тезонидани қараёни диверсификатсияи истеҳсолоти ба содирот ниғаронидашуда аҳамияти махсус дода, барои қорқарди ниҳойи маҳсулоти кишоварзӣ, аз ҷумла пахта ва меваҳои сабзавот, истихроҷи маъдан, қорқарди металл сангҳои қиматбаҳо тadbирҳои зарурӣ андешида шаванд.

Дар бучети давлатӣ вазифаҳои иҷтимоии он ба инобат гирифта шуда, Ҳукумати кишвар барои баланд бардоштани сатҳи неқуаҳолии мардум пайваста қорачӯӣ менамоем.

Дар панҷ соли охир маблағгузории соҳаҳои маориф аз бучети давлатӣ 2,3 баробар ва тандурустӣ 2,1 баробар зиёд шуда, соли 2017 нисбат ба соли 2016 мутаносибан 16 фоиз ва 25 фоиз афзоиш ёфтааст.

Бо дарназардошти рушди иқтисодиёти мамлакат ва имкониятҳои имрӯзаи молиявӣ аз 1-уми сентябри соли 2018 музди меҳнати қормандони соҳаҳои бучетӣ зиёд қарда мешавад.

Аз ҷумла, музди меҳнати қормандони мақомоти ҳокимият ва идорақунии давлатӣ, муассисаҳои маориф, илм, фарҳанг, варзиш, тандурустӣ, муассисаҳои соҳаи хифзи иҷтимоӣ ва дигар ташкилоту муассисаҳои бучетӣ 15 фоиз, инчунин, музди меҳнати қормандони мақомоти хифзи ҳуқуқ ва хизматчиёни ҳарбӣ 10 фоиз зиёд қарда мешавад.

Идома дар саҳ. 4

ПАЁМИ

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, 22 декабри соли 2017, шаҳри Душанбе

Идома аз саҳ.3

Ҳадди ақал ва ҳадди ниҳони нафақа аз рӯи синну сол ва нафақаи заминавӣ, инчунин, нафақаҳои меҳнатии шаҳрвандон ба ҳисоби миёна то 15 фоиз, стипендияи донишҷӯён ва дигар намудҳои стипендия 15 фоиз зиёд карда мешавад.

Ҷиҳати истифодаи самаранок ва мақсадноки маблағҳои бучетӣ, назорат ва таъмини шаффофияти хароҷоти он ҳоло ислоҳоти идоракунии молияи давлатӣ амалӣ гардида истодааст.

Дар раванди татбиқи ин ислоҳот мо бучетеро роҳандозӣ мекунем, ки он ба рушди мамлакат нигаронида шудааст.

Бучети рушд дар баробари иҷрои уҳдадорӣҳои иҷтимоии афзоидаи давлат ба густариши фаъолияти инноватсиониву сармоягузорӣ, татбиқи босифати барномаҳои соҳавӣ ва бунёди иншооти инфрасохторӣ мусоидат менамояд.

Барои баланд бардоштани самаранокии истифодаи захираҳои молиявӣ ва тақсимоту истифодаи мақсадноки онҳо зарурати тақвият бахшидани корҳо дар самти таҳияву татбиқи бучет дар асоси барномаҳои тарҳрезӣшуда пеш меояд. Дар ин раванд, бояд ба усулҳои муосири арзёбии стратегияву барномаҳои қабулгардидаи рушд эътибори ҷиддӣ дода, маблағгузории барномавӣ минбаъд аз рӯи натиҷа ва самаранокии он татбиқ карда шавад.

Амалӣ намудани чорабиниҳо вобастабатанзимитақсимкунандагони асосии маблағҳои бучетӣ имкон медиҳад, ки самаранокии фаъолияти мақомоти давлатӣ беҳтар гардида, назорати истифодаи шаффофи молияи давлатӣ ва татбиқи барномаҳои соҳавӣ таъмин карда шавад. Чунин тадбирҳо ба тақмили раванди маблағгузорӣ дар маҳал низ мусоидат менамоянд.

Бояд гуфт, ки ҳаҷми бучетҳои маҳаллӣ дар соли 2017 ба 5,3 миллиард сомонӣ расида, дар он ҳиссаи дастгирӣ аз бучети ҷумҳуриявӣ 16,7 фоизро ташкил намуд. Бо вучуди ин, таҳлили сифати иҷрои бучет ва барномаҳои рушди иҷтимоиву иқтисодии шаҳру ноҳияҳо нишон медиҳад, ки имкониятҳои воқеии маҳалҳо ба назар гирифта намешаванд. Аз ин лиҳоз, мақомоти иҷроияи

хокимияти давлатии вилоятҳо ва шаҳру ноҳияҳо бояд ҷиҳати баланд бардоштани самаранокии ва таъмини шаффофияти истифодаи маблағҳои бучетӣ, инчунин, ташаккули сарчашмаҳои иловагии бучетҳои маҳаллӣ тадбирҳои мушаххас андешанд.

Бо мақсади боз ҳам содда, сабук ва шаффоф гардонидани чараёни андозсупорӣ Ҳукумати кишварро зарур аст, ки вобаста ба тақмили низоми маъмурикунонии андоз чораҷӯӣ намояд.

Дар баробари ин, бояд шаклҳои пешниҳоди ҳисоботи оморӣ ва механизми ҷамъоварии маълумот мукамал гардонидани шаванд.

Вазъи низоми пуливу қарзии кишвар, бахусус, фишори қурб ба аъёри миллий, ноустувории сармояи бонкӣ, сатҳи нокифояи қарзидҳӣ ба иқтисоди миллий ва ҷалби сармояи моро водор месозад, ки дар ин самт тадбирҳои таъхирнопазир андешем.

Соли қорӣ ҳаҷми қарзидҳӣ аз ҷониби бонкҳо нисбат ба соли 2016-ум 4 фоиз коҳиш ёфт. Чунин вазъ дар натиҷаи фаъолияти суствасаҳлангори роҳбаронумасъулони як қатор бонкҳои тижоратӣ, аз ҷумла “Агроинвестбанк” ва “Тоҷиксодинротбанк” ба амал омад.

Баъди сармоякунонии давлатии ду бонки низомсоз ҷиҳати беҳтар намудани вазъи молиявӣ онҳо ва пардохти пасандозҳои мизочон як қатор корҳо ба анҷом расонида шуданд. Вале қорҳои иҷрошуда барои пурра солим гардонидани вазъи молиявӣ ин ду бонк кофӣ нестанд.

Аз ин хотир, Ҳукумати мамлакатро зарур аст, ки нақшаи таҷдиду солимгардонии ҷамъиятҳои саҳҳомии “Тоҷиксодинротбанк” ва “Агроинвестбанк”-родармуҳлатҳои кутохтарин таҳия ва амалӣ намояд.

Пасандозҳои ташкилотҳои қарзӣ ба санаи 30 ноябри соли 2017 маблағи қариб 9 миллиард сомониро ташкил намуда, нисбат ба ҳаҷми давраи соли 2016-ум 464 миллион сомонӣ ё 5 фоиз кам шудаанд.

Таҳлили сохтори қарзи ҷудогардида дар 11 моҳи соли 2017 нишон медиҳад, ки ҳаҷми он ба соҳибқориҳои истеҳсолӣ ҳамагӣ 4 фоиз ва ба соҳаҳои хизматрасонӣ 43 фоиз зиёд шудааст. Чунин вазъ ба суръати рушди соҳаҳои воқеии иқтисод ва маҳсулан, ба раванди саноатикунонии

кишвар таъсири манфӣ мерасонад.

Вобаста ба ин, Бонки миллиро зарур аст, ки дар самти гузаронидани ислоҳоти зарурии пуливу қарзӣ, муътадил нигоҳ доштани қурби пули миллий, сатҳи нархҳо, фаъолияти бонкҳо, назорати риояи қонунгузории бонкӣ ва тақмили он, паст кардани дараҷаи хавфҳо ва қорӣ намудани усулҳои идораи корпоративӣ чораҳои мушаххас андешад.

Бо мақсади танзими хизматрасонии пардохтӣ, осон ва шаффоф гардонидани амалиёт, кам намудани истифодаи пули нақд дар муомилот ва вусъат бахшидани ҳисоббарбаркунии гайринақдӣ тадбирҳои зарурӣ амалӣ шуда истодаанд.

Дар ин самт инфрасохтори зарурӣ бояд бо дарназардошти таҷрибаи байналмилалӣ ташаккул дода шавад. Аммо таҳлилҳо нишон медиҳанд, ки гарчанде соли сипаришуда шумораи дорандагони қорҳои пардохтӣ 5,5 фоиз зиёд шуда, 1,7 миллион нафарро ташкил додааст, вале то ба ҳол 95 фоизи амалиёти қорӣ ба гирифтани пули нақд вобаста мебошад. Дар робита ба ин, Бонки миллий бояд назорати татбиқи Стратегияи рушди низоми пардохтро пурзӯр карда, доир ба насаби терминалҳои пардохтӣ ва истифодаи васеи қорҳои чораҷӯӣ намояд.

Ҳамзамон бо ин, зарур аст, ки бо мақсади таъмини рақобати солим дар бозори хизматрасонии бонкӣ ва дастрасии аҳоли ба воситаҳои молиявӣ, инчунин, ҷалби бештари сармоя ба ин соҳа ҳадди ақалли сармояи ойнномавӣ барои бонкҳои навтаъсис, ки ҳоло 80 миллион сомониро ташкил медиҳад, 50 миллион сомонӣ муқаррар карда шавад.

Тайи ду соли охир ба иқтисоди милли аз ҳамаи манбаъҳои сармоягузорӣ беш аз 22 миллиард сомонӣ равона ва аз худ карда шудааст, ки 6 миллиард сомонии онро маблағи лоиҳаҳои давлатии сармоягузорӣ ташкил медиҳад.

Дар ин давра ҷиҳати амалӣ гардонидани 26 лоиҳа барои рушди инфрасохтори энергетикӣ, нақлиётӣ ва иҷтимоӣ 40 созишномаи қарзиву грантӣ ба маблағи 7 миллиард сомонӣ ба имзо расида, татбиқ шуда истодааст.

Вобаста ба ин, Кумитаи давлатии сармоягузорӣ ва идораи амволи.

ПАЁМИ

Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, Пешвои миллат муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон, 22 декабри соли 2017, шаҳри Душанбе

Дар робита ба ин, Вазорати маориф ва илмро зарур аст, ки ҷиҳати боло бурдани сатҳи сифати дониши хонандагону донишҷӯён, омӯзиши илмҳои муосир ва забонҳои хориҷӣ тадбирҳои иловагӣ андешида, ба масъалаи баланд бардоштани ҳисси худшиносии миллий, ватандӯстӣ, ифтихори ватандорӣ ва дар рӯҳияи инсонпарварӣ тарбия намудани насли навраси кишвар тавачҷуҳи аввалиндараҷа зоҳир намояд.

Сармояи инсонӣ ҳамчун муҳарриқи пуриктидор ба пешрафти инноватсия ва технологияҳои нав мусоидат мекунад ва бинобар ин, илми муосири ватанӣ бояд ҷавобдор бештар ба илмомӯзӣ, татбиқи лоиҳаҳои инноватсионӣ ва таҳқиқи масъалаҳои иқтисодӣ рақамӣ сафарбар намояд.

Маҳсусан, вусъат додани раванди ихтироъкорӣ, азхудкунии технологияҳои инноватсионӣ ва қорӣ кардани онҳо дар истеҳсолот вазиҳои аввалиндараҷаи олимони кишвар маҳсуб меёбад.

Тибқи маълумот аз 14 ҳазор пирияхе, ки дар кишвари мо ба қайд гирифта шудааст, дар давоми 40 соли охир бо сабаби гармшавии иқлим ҳазор пириях аз байн рафтааст ва ин раванд солҳои охир босуръат идома дорад. Бо дарназардошти чунин вазъ, Академияи илмҳо дар сохтори худ Маркази омӯзиши пирияхро таъсис дода, мониторинги доимии пирияхҳо ва дигар сарчашмаҳои обии кишварро ҷиддӣ ба роҳ монанд.

Ҳамзамон бо ин, муассисаҳои илмӣ Академияро зарур аст, ки таҳқиқотро доир ба гуногунии биологӣ, сарватҳои табииву зеризаминӣ, ҷустуҷӯи геологӣ, қорҳои бостоншиносӣ ва омӯзиши таъриху фарҳанги миллати тоҷик идома бахшанд.

Дар шароити имрӯза, ки илму технология бо суръати қайҳонӣ пеш рафта истодааст, олимони кишварро зарур аст, ки ҷиҳати баланд бардоштани қобилияти рақобати илми ватанӣ қорҳои таҳқиқотиву технологиро вусъат бахшанд.

Тамояли ҷаҳонишавии фарҳанг ба яке аз проблемаҳои глобалии асри XXI таҷдид ёфта, талабот нисбат ба сатҳи маънавияти инсон, тарбия ва ташаккули наслҳое, ки вазиғаҳои азими бунёди ҷомеаи навин дар даврони соҳибистиклолии миллати тоҷик ба зиммаи онҳо гу-

зошта хоҳад шуд, торафт меафзояд.

Дар ин марҳалаи муҳим мақсаду вазиғаҳои фарҳанг бештар ба масъалаҳои ташаккули маънавият, омӯзиши амиқи таъриху фарҳанги гузаштаву муосири халқи тоҷик, баланд бардоштани ифтихори миллий ва ҳисси ватандӯстиву ватандорӣ, инчунин, дар тафаккури мардум ва маҳсусан, наврасону ҷавонон густариш додани эҳсоси эҳтиром ба муқаддасоти милливу рамзҳои давлатӣ равона мегардад.

Аз ҷониби Ҳукумати кишвар дар даҳ соли охир Китобхонаи миллий ва Осорхонаи миллий бунёд гардида, бинои аксари театрҳои касбӣ ва муассисаҳои фарҳангӣ дар мамлакат, аз ҷумла ду театри академӣ дар шаҳри Душанбе аз таъмири асосӣ бароварда, дар шаҳру ноҳияҳои гуногуни мамлакат беш аз 20 театр ва қасру марказҳои муосиру мучаҳҳази фарҳангӣ сохта, ба истифода дода шуданд.

Барои тайёр кардани кадрҳои соҳаи фарҳанг ду муассисаи таҳсилоти олии касбӣ – Консерваторияи миллий ва Донишкадаи давлатии санъати тасвирӣ ва дизайн таъсис дода, Донишкадаи давлатии фарҳанг ва санъати ба номи Мирзо Турсунзода пурра аз таъмири асосӣ бароварда, оркестри мукаммали симфонӣ иборат аз 120 нафар ташкил карда шуд.

Дар баробари ин, дар хориҷи кишвар садҳо нафар мутахассисони соҳаи фарҳанг тарбия ёфта, идае аз онҳо аллакай дар театрҳои касбӣ ва муассисаҳои фарҳангӣ

фаъолият карда истодаанд. Бо вучуди ин, ҳоло ҳам нарасидани кадрҳои баландиҳтисоси соҳаи фарҳанг мушоҳида мешавад.

Аз ин рӯ, Вазорати фарҳанг вазиғадор аст, ки дар доираи татбиқи “Барномаи давлатии тайёр кардани мутахассисони соҳаи фарҳанг, санъат ва таъбу нашр барои солҳои 2018-2022” мушкilotи ҷойдоштаро бартараф намояд.

Ҳамчунин, моро зарур аст, ки фаъолияти муассисаҳои таълимӣ санъату хунаро, осорхонаву китобхонаҳо, театрҳо ва марказҳои фарҳангиро беҳтар гардонем, аҳли ҷомеаро ба ин муассисаҳо харчи бештар ҷалб кунем ва бо ин роҳ ба раванди баланд бардоштани сатҳи маърифату маънавияти аҳли ҷомеа, алаҳусус, наврасону ҷавонон, яъне наслҳои ояндасози миллат ва рушди фарҳанги миллий тақони ҷиддӣ бахшем.

Вакилони муҳтарам!

Ҳукумати мамлакат, бо дарназардошти он, ки саломатии мардум шартӣ муҳимтарини пешрафти мамлакат мебошад, ба ҳалли масъалаҳои вобаста ба тандурустии аҳоли эътибори аввалиндараҷа медиҳад.

Дар давоми 26 сол дар кишвар барои таъмин намудани аҳоли ва соҳаҳои иҷтимоӣ бо оби тозаву босифати нӯшокӣ, ки омили асосии хифзи саломатӣ мебошад, ба маблағи қариб 1 миллиард сомонӣ лоиҳаҳои давлатии сармоягузорӣ ва кумаки беруна амалӣ гардида, дар ин самт татбиқи лоиҳаҳо боз ба маблағи 1,2 миллиард сомонӣ идома дорад.

Идома дар саҳ. 10